

LOVISA STAD

**ANVISNINGAR FÖR UPPRÄTTANDE AV FÖRSLAG TILL
BUDGET OCH EKONOMIPLAN 2025–2027**

PRINCIPER OCH MÅLUPPSTÄLLNING FÖR BEREDNINGEN AV BUDGETEN 2025 OCH PLANERINGSANVISNINGAR FÖR BEREDNINGEN AV EKONOMIPLANEN 2025–2027

Innehållsförteckning:

Bestämmelser om budgeten i kommunallagen	3
Stadens strategi	3
Utgångslägen för att upprätta budget och ekonomiplan 2025–2027	4
Måluppställning för budgeten 2025–2027	4
Lovisa stads måluppställning för verksamheten och ekonomin	4
Personalplanering och rekrytering 2025–2027	5
Upprättande av personalplan för 2025	5
Investeringar 2025–2027	6
Ram för budgetförslaget 2025	8
Tidtabell för beredningen	9
Budgetens bindande grad	9
Bindande mål och resultatmål på Lovisa stads nivå	9
Bindande mål och resultatmål i affärsverket	10
Bindande mål och resultatmål i dotterbolag	10

Bestämmelser om budgeten i kommunallagen

Enligt 110 § i kommunallagen

Fullmäktige ska före utgången av året godkänna en budget för kommunen för det följande kalenderåret med beaktande av kommunkoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år (planperiod). Budgetåret är planperiodens första år.

Budgeten och ekonomiplanen ska göras upp så att kommunstrategin genomförs och förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas. I budgeten och ekonomiplanen godkänns målen för kommunens och kommunkoncernens verksamhet och ekonomi.

Ekonomiplanen ska vara i balans eller visa överskott. I balansen för ekonomiplanen kan hänsyn tas till överskott som beräknas uppkomma det år budgeten görs upp. Ett underskott i kommunens balansräkning ska täckas inom fyra år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. Kommunen ska i ekonomiplanen besluta om specificerade åtgärder genom vilka underskottet täcks under den nämnda tidsperioden.

Budgeten ska innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Anslag och beräknade inkomster kan tas in till brutto- eller nettobelopp. Budgeten och ekonomiplanen består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel.

Stadens strategi

Budgeten för 2025 och ekonomiplanen för 2025–2027 utgår från den gällande strategin. Stadens strategi godkändes av stadsfullmäktige 15.6.2022 (§ 59).

Strategin förverkligas med budgetens årsplaner och i eurobelopp uttryckta budgeter. Strategin och budgeten ska ha en klar sammankoppling, eftersom allokeringen av resurser ska grunda sig på den gällande strategin.

Måluppställningen för ekonomiplanperioden 2025–2027 utgår från stadens strategi.

Utgångslägen för att upprätta budget och ekonomiplan 2025–2027

Lovisa stads och Affärsverket Lovisa Vattens bokföringsmässiga resultat i bokslutet 2023 var 2,4 miljoner euro efter bokslutsdispositionerna. Lovisa stads skuld minskade med 129 euro per invånare under räkenskapsperioden 2023. Lånen per invånare uppgick i bokslutet 2022 till 4 442 euro.

Budgeten för 2024 visar upp ett underskott på 3,4 miljoner euro. Enligt utfallsuppgifterna från de fyra första månaderna av året om budgetens utfall är resultatet negativt, 1,4 miljoner euro.

Både skatteinkomsterna och statsandelarna förväntas utfalla budgetenligt.

Måluppställning för budgeten 2025–2027

Lovisa stads måluppställning för verksamheten och ekonomin

Måluppställningen utgår från strategin som stadsfullmäktige godkände 15.6.2022.

Lovisa stads vision är att vara den bästa småstaden. Vi har aktiva och deltagande invånare och företagare samt föreningar. Vi har välmående invånare, en havsnära och historisk boendeidyll, kultur, livskraftiga byar och mångsidig natur. Vi erbjuder på ett likvärdigt sätt god service på två språk samt en stabil kommunalekonomisk miljö.

I strategin har följande mål lyfts upp:

- 1) Livskraftig stad
- 2) Välmående invånare och en trivsamt stad
- 3) Effektiv småbarnspedagogik och en högklassig utbildning
- 4) Smidigt beslutsfattande
- 5) En uppskattad personal.

Vi genomför strategin genom budgeten och dispositionsplanerna. Vi härleder och väljer de nyckelmål centralerna ska följa utifrån de strategiska målen. Förverkligandet av stadens vision ska utgöra grunden för hur vi allokerar resurserna.

Det att man även i framtiden kan ordna och säkerställa högklassiga och tillräckliga tjänster för invånarna i Lovisa stad garanteras bäst genom att man håller Lovisa stads ekonomi på en sund grund och genom att man proaktivt söker permanenta och strukturella lösningar som förbättrar produktiviteten och tyglar tillväxten av kostnaderna.

Målet under budgetåret 2025 är att åstadkomma ett möjligast bra resultat. Det förutsätts att centralerna fortsättningsvis finner lösningar som permanent förbättrar produktiviteten och tyglar kostnadsökningen.

Genom att förbättra produktiviteten strävar man efter att öka produktionen mer än kostnaderna. Syftet är att Lovisa stads kostnader genom ökad produktivitet kommer att ytterligare minska utan att kundservicen försvagas i större omfattning.

Personalplanering och rekrytering 2025–2027

Personalplaneringen för 2025 och 2026–2027 utgår från målsättningarna i stadsstrategin. Planeringen och användningen av personalresurserna ska stöda förbättrandet av stadens konkurrenskraft och attraktivitet. Vid planeringen av personalresurserna ska man också beakta behovet av tjänster som produceras av staden och antalet anställda i relation till invånarantalet.

Verksamhetssätten och ledningen av arbetsförmåga ska utvecklas vidare så att man ger akt på personalens arbetshälsa och förstärkandet av personalens kunnande. Vid ordnandet av tjänster utnyttjas i den mån det är möjligt och i allt större utsträckning alternativa sätt att producera tjänster till den del som det ur ekonomiskt perspektiv är ändamålsenligt. Å andra sidan ska man även beakta kostnadseffekten i relation till de tjänster som staden producerar.

Största delen av rekryteringsbehovet uppkommer till följd av pensionsavgångar och övrig personalomsättning. Enligt Kevas prognoser för avgång med anledning av pension uppskattas det att cirka 20 personer kommer att avgå med ålderspension per år under perioden 2025–2027. Det är dock möjligt att flexibelt avgå med pension vid 64–68 års ålder, varför den årliga pensionsavgången är svår att förutse.

Centralerna ska fortsättningsvis väldigt kritiskt överväga rekrytering av ny personal. Med hänsyn till pensionsavgångar och annan omsättning av personal ska centralerna dessutom utarbeta en plan över på vilket annat sätt eller med vilket annat kunnande uppgifterna kunde omorganiseras utan att man är tvungen att rekrytera ny personal till alla tjänster eller uppgifter som blir vakanta. Social- och hälsovårdsreformens inverkan på arbetsuppgifter och arbetsfördelning för den personal som kvarstår i stadens tjänst ska utredas.

Upprättande av personalplan för 2025

Personalförvaltningsteamet (HR-teamet) tilldelar centralerna de befintliga löneuppgifterna som grund för personalplaneringen före utgången av juli. Centralerna ska senast 6.9.2024 lämna en detaljerad personalplan för 2025 till personalchefen. För upprättandet av planen skickas en färdig mall i vilken man ska införa de tjänster och uppgifter för vilka det reserveras anslag i budgeten för 2025. Den planenliga personalresursen införs i planen som årsverken.

Utgångsläget för personalutgifterna är läget i juni 2024. De nuvarande tjänste- och arbetskollektivavtalen gäller till och med 30.4.2025, så i detta skede vet man inte exakta uppgifter om eventuella allmänna förhöjningar eller justeringspotter för år 2025. Enligt dessa och jämfört med tidigare års förhöjningar är det dock skäl att reservera en förhöjning på 3 procent i personalutgifterna för 2025 jämfört med situationen i juni 2024.

Investeringar 2025–2027

Investeringsprogrammet upprättas för 2025–2027. Upprättandet av investeringsprogrammet styrs av framtidens servicenät och den gällande investeringsanvisningen.

Investeringsplanen för 2025 baserar sig på investeringsplanen i budgeten för 2024. Den uttalade målsättningen är att årsbidraget skall täcka avskrivningarna och att investeringsnivån borde vara högst 30 miljoner under fullmäktigeperioden 2022-2025.

När investeringsplanen blivit färdig på hösten specificeras ramen för lånestockens, finansieringskostnadernas, avskrivningarnas, skatteintäkternas och statsandelarnas del. I tabell 1 presenteras den gällande investeringsplanen.

Tabell 1

Staden totalt							
	Kostnads-beräkning	2024	BG 2025	2026	Långsiktig tidsplan		
					2027	2028	2029
Investeringsutgifter totalt:							
Demokratitjänster	2 335	285	1 250	200	250	200	200
Stadskanslicentralen	0	0	0	0	0	0	0
Centralen för bildning och välfärd	37 637	6 657	10 715	1 570	5 970	6 770	2 870
Centralen för näringsliv och infrastruktur	20 962	3 387	3 655	5 655	4 545	1 975	1 975
Balansenheten dagvatten	1 920	320	320	320	320	320	320
Investeringsutgifter totalt	62 854	10 649	15 940	7 745	11 085	9 265	5 365
Investeringsinkomster totalt:							
Demokratitjänster	-1 200	-200	-200	-200	-200	-200	-200
Stadskanslicentralen							
Centralen för bildning och välfärd	-65	-35	-30		-750		
Centralen för näringsliv och infrastruktur	0						
Balansenheten dagvatten							
Investeringsinkomster totalt	-1 265	-235	-230	-200	-950	-200	-200
STADEN TOTALT NETTO	61 589	10 414	15 710	7 545	10 135	9 065	5 165

Ram för budgetförslaget 2025

Tabell 2

TULOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING iiman liikelaitosta - affärsverket inte medräknat						
	2023	2024	2024	2025	TS 2026	TS 2027
	Tilinpäätös	alousarvio, alkuperäinen	Talousarvio, muut	Raami	Ennuste	Ennuste
Veroprocentti / Skattesats 7,60 %	Bokslut	Budget, urspr.	Budget, ändrad	Ramförslag	Prognos	Prognos
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	14 639 081	10 743 380	10 743 380	10 938 380	11 015 322	11 155 211
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-58 178 234	-57 315 836	-57 315 836	-61 363 360	-61 750 244	-62 392 032
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-43 539 153	-46 572 456	-46 572 456	-50 424 980	-50 734 922	-51 236 821
Verotulot - Skatteintäkter	41 612 079	40 776 000	40 776 000	44 868 000	45 748 000	47 231 000
Kunnallisvero - Kommunalskatt	25 567 332	24 124 000	24 124 000	25 520 000	25 846 000	26 646 000
Yhteisövero - Samfundsskatt	6 944 394	7 212 000	7 212 000	9 748 000	10 302 000	10 985 000
Kiinteistövero - Fastighetskatt	9 100 353	9 440 000	9 440 000	9 600 000	9 600 000	9 600 000
Muut verotulot						
Valtionsosuudet - Statsandelar	11 119 394	8 545 180	8 545 180	8 018 084	8 188 148	8 280 182
Rahoitustulot ja menot - Finansieringsinkomster o	-263 585	870 750	870 750	1 220 000	880 000	800 000
VUOSIKATE - ÅRS BIDRAG	8 928 735	3 619 474	3 619 474	3 681 104	4 081 226	5 074 362
Poistot ja arvonalennukset - Avskrivningar och n	-6 066 273	-6 721 515	-6 721 515	-6 760 000	-6 771 005	-6 990 000
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	-62 910	-300 000	-300 000	-200 000	-200 000	-200 000
TILIKAUDEN TULOS -						
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	2 799 553	-3 402 041	-3 402 041	-3 278 896	-2 889 779	-2 115 638
Poistoeron lis. (-) - väh. (+) - Avskrivn.diff.	208 384	45 000	45 000	50 000	50 000	50 000
Varausten lisäys tai vähennys -						
Ökning eller minskning av reserveringar						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ -						
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	3 007 937	-3 357 041	-3 357 041	-3 228 896	-2 839 779	-2 065 638
Partynyt ylijäämä - Ackumulerat överskott	16 573 264	13 216 223	13 216 223	9 987 327	7 147 548	5 081 910

Tabell 3 Centralerna

DEMOKRATIAPALVELUT - DEMOKRATITJÄNSTER						
Tulot - Inkomster	2 971 258	422 376	422 376	422 376	362 376	362 376
Menot - Utgifter	-5 064 909	-1 664 959	-1 664 959	-1 741 313	-1 671 000	-1 711 288
Netto	-2 093 651	-1 242 583	-1 242 583	-1 318 937	-1 308 624	-1 348 912
KAUPUNGINKANSLIAKESKUS-STADSKANSLICENTRALEN						
Tulot - Inkomster	185 185	300 500	300 500	300 500	300 500	300 500
Menot - Utgifter	-4 075 692	-4 243 334	-4 243 334	-4 340 700	-4 381 000	-4 422 500
Netto	-3 890 507	-3 942 834	-3 942 834	-4 040 200	-4 080 500	-4 122 000
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIKESKUS - CENTRALEN FÖR BILDNING OCH VÄLFÄRD						
Tulot - Inkomster	4 696 770	3 043 204	3 043 204	3 058 204	3 058 000	3 058 000
Menot - Utgifter	-32 036 723	-34 061 168	-34 061 168	-35 343 103	-35 872 000	-36 412 000
Netto	-27 339 954	-31 017 964	-31 017 964	-32 284 899	-32 814 000	-33 354 000
ELINKENO- JA INFRASTRUKTUURIKESKUS - CENTRALEN FÖR NÄRINGS LIV OCH INFRASTRUKTUR						
Tulot - Inkomster	6 506 663	6 567 300	6 567 300	6 857 300	6 994 446	7 134 335
Menot - Utgifter	-16 926 345	-17 261 275	-17 261 275	-19 848 244	-19 736 244	-19 756 244
Netto	-10 419 682	-10 693 975	-10 693 975	-12 990 944	-12 741 798	-12 621 909
HULEVESIYKSIKÖ - DAGVATTENENHETEN						
Tulot - Inkomster	279 205	290 000	290 000	300 000	300 000	300 000
Menot - Utgifter	-74 564	-85 100	-85 100	-90 000	-90 000	-90 000
Netto	204 641	204 900	204 900	210 000	210 000	210 000
KESKUKSET + HULEVESI YHTEENSÄ - CENTRALERNA + DAGVATTEN TOTALT						
Tulot - Inkomster	14 639 081	10 743 380	10 743 380	10 938 380	11 015 322	11 155 211
Menot - Utgifter	-58 178 234	-57 315 836	-57 315 836	-61 363 360	-61 750 244	-62 392 032
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-43 539 153	-46 572 456	-46 572 456	-50 424 980	-50 734 922	-51 236 821

Tidtabell för beredningen

Väsentliga datum som anknyter till upprättandet av budgeten:

- 10.6.2024 Riktlinjerna och ramen för beredning av ekonomiplanen i stadsstyrelsen.
- 11.6.2024 Operativa anvisningar till centralerna.
- 14.8.2024 Kvällsskola – ledamöter och tjänsteinnehavare.
- 21.8.2024 Stadsfullmäktiges remissdebatt gällande budgetberedningen.
- 6.9.2024 Centralernas förslag till budget och ekonomiplan ska vara sparade i ekonomiplaneringsprogrammet. Investeringsförslag och personalplaner ska också vara returnerade senast förenämnda datum.
- 4.10.2024 Textdelarna färdiga på bägge språken.
- 25.10.2024 Budgetförslagen behandlade i nämnderna och i direktionen för Affärsverket Lovisa Vatten.
- 29.10.2024 Kvällsskola – ledamöter och tjänsteinnehavare.
- 4.11 och 11.11.2024 Behandling av budgeten för 2025 och ekonomiplanen för 2025–2027 i stadsstyrelsen.
- 11.12.2024 Behandling av budgeten för 2025 och ekonomiplanen för 2025–2027 i stadsfullmäktige.

Budgetens bindande grad

Bindande mål och resultatmål på Lovisa stads nivå

För ekonomiplanperioden 2025–2027 ställs upp som mål att hålla kostnadsdisciplin och finna bestående strukturella lösningar som förbättrar produktiviteten och tyglar kostnadsökningen så att Lovisa stads ekonomi även i framtiden är balanserad och sund.

- Under planperioden ska avskrivningsnivån vara realistisk och i förhållande till årsbidraget.
- Lånestocken per invånare hålls på en skälig nivå. Det kalkylerade låneskötselbidraget underskrider inte på lång sikt avsevärt kommunernas genomsnittliga låneskötselbidrag.

Lovisa stads mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige:

Resultaträkningsdelen

- stadens årsbidrag
- centralernas verksamhetsbidrag.

Investeringsdelen

- investeringarna sammanlagt
- projekt som till sin kostnadsberäkning överskrider 100 000 euro som projektspecifika investeringar.

Finansieringsdelen

- det maximala beloppet för långfristiga lån
- lån per invånare.

Bindande mål och resultatmål i affärsverket

Det förutsätts att Affärsverket Lovisa Vatten vidtar liknande åtgärder för att utveckla verksamheten och öka produktiviteten som även centralerna vidtar. Vattenaffärsverket ska under planperioden kunna täcka det ackumulerade underskottet. Produktiviteten ska ökas och funktionerna aktivt utvecklas. Prishöjningarna ska vara moderata.

Verksamhetskostnaderna i relation till det producerade kubikantalet mäter utfallet för produktiviteten. Affärsverkets direktion ska med sina beslut stöda det att Lovisa stads mål uppnås. Vattenaffärsverket är en del av staden och posterna i dess externa resultaträkning sammanställs i bokslutet rad för rad med stadens resultaträkning.

Bindande mål för Affärsverket Lovisa Vatten:

Resultaträkningsdelen

- resultatet för räkenskapsperioden 2025 ska vara minst +50 000 euro.

Balansräkningsdelen

- att täcka det ackumulerade underskottet under planperioden.

Investeringsdelen

- investeringarna sammanlagt.

Finansieringsdelen

- det maximala lånebeloppet som beviljas Affärsverket Lovisa Vatten.

I samband med att budgeten upprättas bedömer man behovet av långfristiga lån, för vilka en gräns för maximal lånelöftning fastställs.

Bindande mål och resultatmål i dotterbolag

Ekonomi för fastighetsaktiebolag i Lovisa stads ägo ska vara sund och i balans under planperioden 2025–2027.

Lovisa Bostäder Ab:s verksamhet är lönsam, så att bolaget självständigt och på en sund grund kan ordna hyresbostadsverksamheten.

En koncernpolicy som stöder sig på Lovisa stads koncerndirektiv följs i alla dottersamfund. Aktiebolagens styrelser ska med sina beslut stöda det att målen för Lovisa stadskoncern uppnås.

Målet är att hålla stadskoncernens sammanlagda lånebelopp per invånare under nivån för 2021 och den borde inte få överskrida den genomsnittliga nivån i kommunkoncernerna.